

PAROCHIEBLAD BOKHOVEN

*Editie 89
Maart 2026*

Heilige Antonius Abt kerk Bokhoven

VOORWOORD

*Zondag 22 februari 2026: 1^e zondag van de vasten
Engelen en Bokhoven
Genesis 2, 7-9;3,1-7 en Matteus 4, 1-11*

VERKONDIGING

Aan het begin van deze speciale periode van veertig dagen laat Paus Leo ons weten: 'De vastentijd komt als geroepen om ons wakker te schudden uit onze passiviteit.' Zijn er sympathieke of begrijpelijke kanten aan de veertig-dagen-tijd? Ongetwijfeld denk ik met velen. Minder eten bijvoorbeeld minder snoep, minder alcohol, je gezondheid kan er alleen maar meer baat bij hebben. Vasten als een gezondheidskuur. Of de oproep tot solidariteit zoals we die al jaren kennen van de vastenactie. Ook die is best nodig en belangrijk. Hoe onrechtvaardig zit de wereld niet in elkaar! Rijkdom en armoede zijn bijzonder onrechtvaardig verdeeld. De enen verdrinken in wat anderen moeten missen. Een jaarlijkse oproep tot meer solidariteit en rechtvaardigheid is nog maar normaal. Of nog: wat extra tijd voor stilte, bezinning en gebed. Ook dat klinkt best verantwoord. We hollen onszelf voorbij, rennen van de ene afspraak naar de andere, laten ons leiden door de thema's van de dag, nemen de opinies van anderen over. Maar wie ben ik dan nog? Bij wie leg ik mijn oor te luister? Wat is onze gezamenlijke toekomst? De vastentijd is niet iets voor mensen met een bang hart. De huidige tijd is een tijd van woestenij. We leven in een wereld vol onzekerheid, onzeker over wat de toekomst zal brengen en onzeker over onze plaats daarin. In deze periode geldt vooral de uitnodiging na te denken over de keuzes die we maken in het leven. Wat is echt belangrijk? Wat doet er werkelijk toe? Kunnen we als geloofsgemeenschap de kwaliteit van ons dagelijks leven versterken. Kunnen en willen we solidair zijn met mensen die minder hebben dan wij? Wie of wat inspireert ons? Wat zegt de wereld ons waar zovelen gebukt gaan onder oorlogsgeweld, armoede en gebrek aan een veilig onderkomen. In de evangelielezing gaat Jezus de woestijn in om 40 dagen te vasten. Daar brengt de duivel hem bezoek en verleidt hij hem met beloftes van materialisme en macht. Jezus weigert deze aanbiedingen van de duivel. In de wereld van vandaag verleidt de duivel ons met materialisme en macht en daardoor hebben we te kampen met geweld. We kunnen kiezen tussen te veel en genoeg. En is het niet zo dat we ten diepste weten dat kiezen voor te veel leidt naar de ondergang. Kiezen voor genoeg leidt altijd tot leven, omdat het gericht is op het geluk van de ander.

Elke dag staan we voor uitdagingen. Elke dag opnieuw wordt ons gevraagd om enkel te kiezen voor of onszelf, of de ander daarin uitdrukkelijk mee te nemen. Met het verhaal over de eerste mensen in de hof van Eden – zoals we dat hoorden in de eerste lezing van vandaag – hebben gelovigen ons willen vertellen waarom de wereld van God geen paradijs is. Dat de wereld verre van mooi is komt omdat mensen voor God willen spelen.

Het evangelie schetst ons Jezus als de nieuwe Adam, die wel aan de verleidingen kan weerstaan. Jezus wordt veertig dagen beproefd en wij worden heden ten dage eigenlijk aan eenzelfde soort verleidingen blootgesteld. De verleiding om van God wonderen te vragen voor het oplossen van geweld en honger in de wereld en ervoor te zorgen dat armoede verdwijnt en gerechtigheid gedaan zal worden, terwijl we toch zelf hiervoor verantwoordelijk zijn.

De verleiding van een grondig veranderende wereld in een snel tempo.

Samenwerking van staten staat onder druk. Landen isoleren zich en zijn slechts gericht op eigen voordelen. Grenzen worden gesloten, muren opgebouwd. Waarheid vervalt tot 'fake news' en de toon van de discussie wordt alleen maar vinniger.

Nog maar een paar dagen zijn er verstreken van de 40, van de vasten als een opmaat voor iets nieuws. Vasten om een keerpunt te scheppen in je leven. Een veertigdagentijd als een periode bij uitstek om levenskeuzes te ijkken, om eerder gemaakte keuzes opnieuw te bevestigen of juist nieuwe keuzes te maken. Keuzes in je denken, in je kijk op het leven. Keuzes in je handelen, in de weg die je aan het gaan bent. Kiezen voor een levenshouding gericht op een duurzame toekomst.

Mens wie ben je? Waar en waarvoor sta je? Waarvoor kom je in actie? Iedereen is verantwoordelijk voor de toekomst van onze, ene wereld. Maar in je eentje is dat maar moeilijk of niet te doen. Alleen samen kan dat, gemeenschappelijk, met een open blik voor de hedendaagse wereld, de natuur en de uitgestotenen in onze maatschappij. Het 'waar ben je' wordt 'waar zijn jullie'.

Amen

Denis Hendrickx o.praem.

OVERZICHT VAN DE VIERINGEN

De vieringen beginnen elke zondag om **11.15 uur**

Tenzij anders aangegeven. Bijzonderheden zijn **vetgedrukt**.

Rob Domnisse zorgt bij de meeste vieringen voor de orgel-begeleiding en hij is dirigent van het dameskoor.

Verzoeken om intenties en/of andere vragen over de vieringen kunt u contact opnemen met:

Frans van de Water

Gr. Engelbertstraat 9

5221 BV in Bokhoven

Tel.nr. 073-6312025

Mailadres: fjgvdwater@gmail.com

Intenties per maand:

1 ^e zondag	Antoon van Mil en overleden ouders
2 ^e zondag	Fred Leenaers, Overl. ouders van Heijningen én dochter Marjan
3 ^e zondag	An Weijts, Toon en Corrie van der Vleuten-deWilt
Marie van Uijtert én zijn zoon Frank (19 april, 17 mei)
An Weijts, Toon en Corrie van der Vleuten-de Wilt (21 juni)
4 ^e zondag	Overleden fam. Godschalk, Jan Zetz, Mien de Greef,
René & Yvonne Slaats-Resenk, Annie van Aart-Drinkenburg
(26 april en 28 juni) René & Yvonne Slaats-Resenk (24 mei)
5 ^e zondag	Overleden fam. Godschalk, Jan Zetz, Mien de Greef,
Annie van Aart-Drinkenburg (31mei)

VIERINGEN

APRIL

- 02 april **WITTE DONDERDAG** om 19.00 uur in Bokhoven
03 april **GOEDE VRIJDAG** om 19.00 uur Kruisweg in Bokhoven
04 april **PAASWAKE** om 21.30 uur
Viering met dameskoor en orgelbegeleiding
05 april **EERSTE PAASDAG** Viering met dameskoor en
orgelbegeleiding
06 april **TWEEDE PAASDAG** geen viering
12 april Viering met orgelbegeleiding
19 april Viering met orgelbegeleiding
26 april Viering met dameskoor en orgelbegeleiding

Mei

- 03 mei Viering met orgelbegeleiding
10 mei **MOEDERDAG** Viering met orgelbegeleiding
14 mei **HEMELVAARTSDAG** geen viering
17 mei Viering met orgelbegeleiding
24 mei **EERSTE PINKSTERDAG** Viering met dameskoor en
orgelbegeleiding 25 mei
TWEEDE PINKSTERDAG geen viering
31 mei Viering met orgelbegeleiding en dameskoor

JUNI

- 07 juni Viering met orgelbegeleiding
14 juni Viering met orgelbegeleiding
21 juni **VADERDAG** Viering met orgelbegeleiding
28 juni Viering met orgelbegeleiding

Wanneer is het Pasen?

In bijvoorbeeld 2024 viel Pasen opvallend vroeg: op 31 maart. Een heel verschil met 2025 als het bijna drie weken later Pasen is. Pasen valt nooit op een vaste datum. Door eeuwenoude kerkregels kan het feest elk jaar ergens tussen 22 maart en 25 april vallen. Hoe werkt dat?

Het berekenen van de Paasdatum en de daaraan gekoppelde data van andere kerkelijke feestdagen (Aswoensdag, Palmzondag, Hemelvaart, Pinksteren...) is een ingewikkelde zaak, waarin de zon en vooral de maan een rol in spelen.

Eenvoudig gezegd valt Pasen op de zondag na de eerste volle maan van de lente. Die eerste volle maan viel in 2024 op maandag 25 maart. 31 maart was de zondag daarop. Een meer nauwkeurige bepaling, zoals die door de christelijke kerken is vastgelegd, is:

Pasen is de zondag die volgt op de dag waarop de maan de ouderdom van 14 dagen bereikt, als die dag valt op 21 maart of onmiddellijk daarna.

Met "ouderdom" van de maan bedoelt men het aantal dagen na nieuwe maan, het moment waarop de maan in de richting van de zon staat en daardoor onzichtbaar is. De ouderdom van 14 dagen is dus 14 dagen na nieuwe maan, hetgeen vrijwel overeenkomt met volle maan. 21 maart wordt geacht de dag te zijn waarop de lente begint. Het ware astronomische begin van de lente is de lente-equinox, de dag waarop dag en nacht even lang duren. Die valt niet noodzakelijk op 21 maart, maar soms één of twee dagen eerder. De "eerste volle maan" van de lente kan al meteen op 21 maart vallen, maar Pasen zelf valt altijd daarna, dus ten vroegste op 22 maart. Paaszondag valt ongeveer in het midden van de jaarlijkse paascyclus en bepaalt ook wanneer de andere kerkelijke feestdagen binnen deze cyclus vallen. Zo valt Aswoensdag, waarmee de vastentijd begint, altijd 46 dagen vóór Pasen, zodat er veertig vastendagen zijn; de zondagen tellen niet mee. Hemelvaartsdag is 39 dagen na Pasen. Pinksteren is altijd op de zevende zondag na Pasen. Als Pasen zelf meegeteld wordt is Pinksteren de vijftigste dag van de Paastijd; in het Oudgrieks is vijftig *πεντηκοστή (ἡμέρα); pentekostē (hēmera)*. Daarvan is de benaming Pinksteren afgeleid.

Ook de datums van het Feest van de Heilige Drie-eenheid (Trinitatis), de zondag na Pinksteren, Sacramentsdag (tweede donderdag of tweede zondag na Pinksteren) en het hoogfeest van het Heilig Hart (derde vrijdag na Pinksteren) zijn aan de paasdatum verbonden.

In de eerste eeuwen vierde de christelijke kerk Pasen op dezelfde dag als het joodse Pesach (de 14e Nisan). (Nisan, is de eerste maand van het religieuze Joodse jaar en de zevende maand van het burgerlijke jaar, meestal vallend in maart/april. Het is een lentemaand waarin Pesach wordt gevierd). Aanvankelijk werden de regels op verschillende manieren toegepast. In het jaar 387 vierde Rome bijvoorbeeld op 21 maart Pasen, maar Alexandrië op 25 april en andere plaatsen op 18 april. De monnik Dionysius Exiguus stelde in het jaar 525 in Rome tabellen en een rekenschema op volgens de Alexandrijnse regels. Hij paste de berekening zo aan dat Pasen op zijn vroegst op 22 maart en uiterlijk op 25 april valt. De paus besloot voortaan Pasen te vieren volgens deze regels en tabellen, waarbij de bepaling van de paasdatum opgedragen werd aan de patriarch (bisschop) van Alexandrië.

Verscheidene kerken proberen de verschillen in paasdatum te overbruggen en terug te keren naar één berekening voor het gehele christendom. De grootste kans op acceptatie maakt het

vieren van Pasen volgens de astronomische waarneming van lentebegin en volle maan. Dat is het geval geweest vanaf 20 mei 325. Daartoe is vooral nader overleg nodig met de orthodoxe kerken.

Mede in het kader van de oecumene stelde Paus Franciscus in juni 2015 voor om met alle christenen te komen tot een gezamenlijke paasdatum.

Een Griekse astronoom uit de vijfde eeuw v. Chr., Meton had ontdekt dat negentien jaar overeenstemt met welgeteld 235 “maanmaanden”. Anders gezegd, na negentien jaar herhaalt het verloop van de maanfasen zich op dezelfde wijze in de kalender. Die cyclus is door onder meer de Grieken, de Babyloniërs en de Joden (die dat nog altijd doen) gebruikt voor hun kalenders, waarin de maan de maanden bepaalt.

Op basis van die cyclus probeerden de kerkelijke autoriteiten de datum van de “Paasmaan” (de volle maan voor Pasen) uit te rekenen. Die data herhalen zich dus na elke negentien jaar. Het volstond de zondag na elke datum te vinden om de Paasdatum vast te leggen. Nu is het zo dat de verdeling van de zondagen (en alle andere dagen van de week) over de kalender zich ook op een cyclische wijze opvolgt. Als het jaar begint met een zondag, zal het jaar daarop beginnen met een maandag (na een gewoon jaar), of een dinsdag (na een schrikkeljaar). Je kan gemakkelijk nagaan dat na $4 \times 7 = 28$ jaar de verdeling van de zondagen over het jaar zich in dezelfde volgorde herhaalt (tenminste in de Juliaanse kalender, waar er om de vier jaar een schrikkeljaar is).

Dionysius Exiguus Uiteindelijk kwam men tot de idee om deze twee cycli, de cyclus van Meton van negentien jaar en de zondagscyclus van achtentwintig jaar met elkaar te combineren. Aldus ontstond een cyclus van 532 jaar, waarna de paasdata zich identiek herhaalden. Opmerkelijk was dat hij in die tabel de jaren nummerde “sinds de geboorte van Christus”, waardoor hij de uitvinder van onze huidige “christelijke” tijdrekening is geworden.

De methode van Dionysius – met de bijbehorende tijdrekening – kreeg in de eeuwen daarop meer en meer navolging, zodat op den duur Pasen vrijwel overal op dezelfde datum werd gevierd (al bleven er nog lange tijd afwijkende manieren bestaan). Het was een koud kunstje om met zo’n tabel de paasdata voor de komende eeuwen te bepalen. Ook al beseftte men dat de cyclus van Meton niet helemaal nauwkeurig is. Men rekende immers met een gemiddelde, “kerkelijke” maan, terwijl de beweging van de echte maan allerlei schommelingen rond dat gemiddelde vertoont.

Correcties.

Het is misschien vreemd dat de kerkelijke autoriteiten geen beroep deden op echte sterrenkunde om de maanstanden vast te leggen. Daar hadden ze wellicht geen belangstelling voor (de eerste christenen toonden zich eerder vijandig tegenover de wetenschap). Het gebruik van cycli was veel eenvoudiger, maar voor de geestelijken die er gebruik van moesten maken was het al behoorlijk ingewikkeld. In de Middeleeuwen gold de comput,

het berekenen van de data van Pasen en andere feestdagen, tot de moeilijkste vakken in de opleiding van geestelijken. In diezelfde Middeleeuwen was het al duidelijk dat de gebruikte methode afweek van de realiteit. Doordat het jaar in de Juliaanse kalender iets te lang duurt, viel het ware begin van de lente steeds vroeger dan 21 maart. Anderzijds loopt de cyclus van negentien jaar iets voor op de werkelijke ouderdom van de maan.

In drie eeuwen liep dat verschil op tot bijna een dag. Dat merkte men niet meteen op, tenzij er een zons- of maansverduistering was, want die verschijnselen kunnen alleen plaatsvinden bij

respectievelijk nieuwe of volle maan. Steeds meer geleerden gingen beseffen dat Pasen wel eens op een verkeerde datum kon worden gevierd.

Dat zou zo blijven tot paus Gregorius XIII in 1582 de naar hem genoemd kalenderhervorming invoerde. Die hield niet alleen in dat de nauwkeurigheid van de kalender tegenover de zon werd verbeterd, door een achterstand van tien dagen op de kalender in te halen en vervolgens drie schrikkeldagen per 400 jaar weg te doen vallen. Tegelijk werd ook de berekening van de “kerkelijke” maan verbeterd door om de 300 of 400 jaar één dag toe te voegen aan de ouderdom van deze fictieve maan.

Deze door Gregorius XIII goedgekeurde nieuwe berekening van de Paasdatum (het werk van een door de paus aangestelde commissie) kreeg kritiek, vooral van protestantse geleerden. Die vonden het absurd dat men gebruik bleef maken van maancycli, in plaats van zich te baseren op echte astronomische berekeningen van de maan. In de zestiende eeuw was de sterrenkunde er heel wat op vooruitgegaan (zeker sinds Copernicus) en er waren vrij nauwkeurige tafels gepubliceerd met maanfasen in de toekomst.

Nadat de meeste protestantse staten aanvankelijk de hele kalenderhervorming afgewezen had, pasten ze rond 1700 een compromis toe: de eigenlijke Gregoriaanse kalender werd aanvaard, maar de Paasdatum werd afgeleid uit astronomische tafels. Die zogenaamde “verbeterde” kalender werd in de achttiende eeuw gebruikt in de meeste Duitse protestantse staten, in de Scandinavische landen en ook even in de Republiek der Verenigde Nederlanden, maar op den duur schakelden ze alle over op de Gregoriaanse comput, ondanks zijn omstreden cycli. Het laatst gebeurde dat in Zweden, in 1844.

De meeste oosterse kerken blijven de oude paasberekening gebruiken, gebaseerd op de cyclus van 532 jaar volgens de Juliaanse kalender. Sommige orthodoxe kerken zijn in de twintigste eeuw overgestapt naar de Gregoriaanse kalender, zonder echter van comput te veranderen. Door het verschil van (nu al) dertien dagen tussen beide kalenders valt het oosterse Paasfeest meestal later dan het westerse: in 2024 was dat zelfs meer dan een maand nadien: op 5 mei. Slechts af en toe vallen beide data samen (dat was het laatste het geval in 2017).

Pasen valt altijd op een zondag, maar de dag daarop, Tweede Paasdag (of Paasmaandag) is ook een vrije dag, net als Hemelvaart (een donderdag) of Tweede Pinksterdag (ook een maandag), die op een vast aantal dagen na Pasen vallen. Zodoende wordt in onze westerse wereld het aantal verlofdagen vandaag de dag nog altijd bepaald door de positie van de maan.

Enkele speciale dagen rondom Pasen zijn:

*Carnaval (in veel streken): van de zondag vóór Vastenavond tot Vastenavond -

*Rosenmontag in Rijnland (Duitsland): maandag tijdens carnaval

*Palmzondag: zondag vóór Pasen

*Goede week: van Palmpasen tot Pasen

*Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Stille Zaterdag: de drie dagen vóór Pasen

*Tweede paas- en pinksterdag: maandag na respectievelijk eerste paas- en pinksterdag

*Beloken Pasen: zondag na Pasen

*Wezenzondag: zondag na Hemelvaart en vóór Pinksteren

*Luilak: zaterdag vóór Pinksteren

*Feest van de Heilige Drie-eenheid (Trinitatis): zondag na Pinksteren

*Sacramentsdag (tweede donderdag of tweede zondag na Pinksteren)

*Hoogfeest van het Heilig Hart (derde vrijdag na Pinksteren)

Bokhovenlezingen: Semper Vigilans

Het thema voor 2026 is Barmhartigheid. Dit wordt vanuit verschillende invalshoeken belicht:

- Barmhartigheid en economie;
- Barmhartigheid en religie;
- Barmhartigheid en democratie;
- Barmhartigheid en strafrecht.

Datums en sprekers zijn nog niet bekend, wordt vervolgd.

Bezinning

Al wat ik wil, o God, is
Alles steeds meer
Aan U toevertrouwen
Hoe langer ik mijn weg ga
Hoe meer ik besef
Dat ik niet weet waarheen ik ga
Wees mijn gids
En neem de leiding over
Leer me
Uw wil te doen
Want Gij zijt mijn God
Thomas Merton

Het koffiedrinken in D'n Hof.

Elke eerste en derde donderdag staat vanaf 10.15 uur de koffie en thee voor u klaar.

Dit zijn de volgende datums voor 2026:

*2 april – 16 april – 7 mei - 21 mei - 4 juni -18 juni - 2 juli -16 juli -
6 augustus - 20 augustus - 3 september -17 september e.v.*

U bent allen van harte welkom.

ALGEMENE INFORMATIE

De kroniek die is uitgebracht t.g.v. het 650 jaar bestaan van de
H. Antonius Abt Parochie is nog te koop.

Voor het aanleveren van agendapunten of uw bestelling van een kroniek,
overige vragen of informatie kunt u een mailtje sturen naar pastoor@parochiebokhoven.nl.

*Ook zijn wij nog steeds op zoek naar vrijwilligers voor onze diverse werkgroepen,
meer info stuur een mailtje.*

Bereikbaarheid Jan Joosten is via mail: j.j@ziggo.nl

Mijn God
Ik hoef niet naar de hemel te klimmen
Om met U te spreken
En bij U mijn vreugde te vinden
Ik moet niet mijn stem verheffen
Om met U te praten
Al fluister ik heel zacht
Gij hoort mij steeds
Want Gij zijt in mij
Ik draag U in mijn hart.

Teresia van Avila

Lente me

Ik zing je, ik refrein je
Ik sherry en ik wijn je
Ik cello en ik vleugel je
Ik Rembrandt en ik Brueghel je
Ik koffie en ik thee je
Ik strand je en ik zee je
Ik spel je en ik blader je
Ik moeder en ik vader je
Maar zou ik jou iets mogen vragen
Dat gaat veel verder dan een zoen
Zou ik jou wat mogen vragen
Zou je voor mij wat willen doen

Lente me, zomer me
September me en winter me
Want ik heb je onophoudelijk lief
Morgen me, middag me
Avond me en nacht me
Met andere woorden
Blijf bij me alsjeblieft

- Toon Hermans -

De redactie van dit Parochieblad wenst u
fijne Paasdagen en een mooie lentel!

ANBI NAAM van onze PAROCHIE: **PAROCHIE HEILIGE ANTONIUS ABT**
RSIN: **2590487**

Banknummer voor uw kerkbijdrage: **NL87 RABO 0121 9082 83**

Banknummer onderhoud kerk: **NL64 RABO151 113 20 27**

Heilige Antonius Abt

Parochie Bokhoven Graaf Engelbertstraat 2
5221 BV Bokhoven

Redactie: *Bea Visser, Marianne Vugts en Elly Goesten*

Email: pastoor@parochiebokhoven.nl

Website: www.parochiebokhoven.nl

Productie: *Copyshop Den Bosch*